

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Urtos/6/2025
Identifikačné číslo spisu:	7025200079
Dátum vydania rozhodnutia:	30.07.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Juraj Kliment
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:7025200079.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Petra Štífta a Mgr. Michala Polláka v trestnej veci odsúdeného V. M. pre zločin vraždy podľa § 140 ods. 2 Trestného zákonníka Českej republiky v štádiu pokusu podľa § 21 ods. 1 Trestného zákonníka Českej republiky formou účastníctva podľa § 24 ods. 1 písm. a) Trestného zákonníka Českej republiky a iné, v konaní o návrhu odsúdeného o podmienéčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 30. júla 2025 v Bratislave sťažnosti odsúdeného a Občianskeho združenia, odborová organizácia a organizácia zamestnávateľov N. W., registrovaný sociálny podnik, proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 10. júna 2025, sp. zn. 6Ntc/12/2025, a takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sťažnosti odsúdeného V. M. a Občianskeho združenia, odborová organizácia a organizácia zamestnávateľov N. W., registrovaný sociálny podnik sa zamietajú.

Odôvodnenie

Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) uznesením 10. júna 2025, sp. zn. 6Ntc/12/2025, podľa § 18 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii a o zmene a doplnení zákona č. 221/2006 Z. z. o výkone väzby v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 549/2011 Z. z.“), § 66 ods. 1 písm. b) Tr. zák. zamietol návrh Občianskeho združenia, odborová organizácia a organizácia zamestnávateľov N. W., registrovaný sociálny podnik o podmienéčné prepustenie odsúdeného V. M., nar. XX. P. XXXX z výkonu trestu odňatia slobody vo veci Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 4Ntc/44/2020.

Proti tomuto uzneseniu podal odsúdený V. M. sťažnosť priamo do zápisnice na verejnom zasadnutí, ktorú odôvodnil prostredníctvom obhajkyne JUDr. Jany Závodskej písomným podaním z 1. júla 2025. Mal za to, že splnil nielen formálnu, ale aj materiálnu podmienku pre vyhovieť návrhu o podmienéčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody argumentujúc, že plnil program zaobchádzania, zapájal sa do aktivít organizovaných pre odsúdených, jeho správanie bolo slušné a bezkonfliktné, bol štrnásťkrát disciplinárne odmenený, nebol mu uložený žiadny disciplinárny trest, má kritický postoj k trestnej činnosti, po polročnom pobyte vo výstupnom oddiele ústavu cíti, že je pripravený na riadny život na

slobode, občianske združenie mu bude aj naďalej oporou, preto s nimi mieni naďalej udržiavať úzky aj pracovný kontakt, súdu preukázal, že sa mieni riadne zamestnať u konkrétneho zamestnávateľa, zabezpečil si bývanie a mieni zintenzívniť vzťah s rodinou. Z týchto dôvodov odsúdený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní veci podľa § 194 ods. 1 písm. a) Tr. por. zrušil napadnuté uznesenie krajského súdu a sám vo veci rozhodol tak, že vyhovie návrhu Občianskeho združenia, odborová organizácia a organizácia zamestnávateľov N. W., registrovaný sociálny podnik o jeho podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, určí mu primeranú skúšobnú dobu a prípadne mu uloží primerané obmedzenia.

Proti uzneseniu krajského súdu podalo sťažnosť priamo do zápisnice na verejnom zasadnutí aj Občianske združenie, odborová organizácia a organizácia zamestnávateľov N. W., registrovaný sociálny podnik, ktoré sa v písomnom podaní z 10. júla 2025 plne stotožnilo s odôvodnenou sťažnosťou odsúdeného proti uzneseniu krajského súdu.

K sťažnosti odsúdeného sa vyjadrila prokurátorka Krajskej prokuratúry v Košiciach (ďalej len „prokurátorka“) podaním zo 4. júla 2025 konštatujúc, že u odsúdeného nie sú eliminované obavy z novej recidívy a nemožno dôvodne predpokladať, že v budúcnosti povedie riadny život, teda nesplnil materiálne podmienky na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Rozhodnutie krajského súdu považovala za zákonné a zodpovedajúce skutočnostiam, ktoré boli zistené v priebehu verejného zasadnutia a preto navrhla sťažnosť odsúdeného ako nedôvodnú zamietnuť.

Sťažnosti spoločne s kompletným spisovým materiálom boli Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) riadne predložené 21. júla 2025. Následne najvyšší súd postupom podľa § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému podali odsúdený a Občianske združenie, odborová organizácia a organizácia zamestnávateľov N. W., registrovaný sociálny podnik sťažnosti, ako aj konanie tomuto výroku predchádzajúce, a dospel pritom k záveru, že sťažnosti odsúdeného V. M. a Občianskeho združenia, odborová organizácia a organizácia zamestnávateľov N. W., registrovaný sociálny podnik nie sú dôvodné.

Najvyšší súd zo spisového materiálu zistil, že Krajský súd v Košiciach rozsudkom z 25. januára 2021, sp. zn. 4 Ntc 44/2020, v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 20. apríla 2021, sp. zn. 4 Urto 3/2021, rozhodol podľa § 15 ods. 1, § 17 ods. 1 zák. č. 549/2011 Z. z. tak, že rozsudok Krajského súdu v Prahe, Česká republika zo 7. marca 2017, sp. zn. 5T/38/2016, právoplatný 31. októbra 2017, v spojení s rozsudkom Vrhného súdu v Prahe, Česká republika z 31. októbra 2017, sp. zn. 7To/82/2017, ktorým bol odsúdený V. M. na tam popísanom skutkovom základe uznaný vinným zo zločinu vraždy podľa § 140 ods. 2 Trestného zákonníka Českej republiky spáchaného v štádiu pokusu podľa § 21 ods. 1 Trestného zákonníka Českej republiky a formou účasti podľa § 24 ods. 1 písm. a) Trestného zákonníka Českej republiky, zo zločinu nedovolennej výroby a iného nakladania s omamnými a psychotropnými látkami a jedmi podľa § 283 ods. 1, ods. 3 písm. c) Trestného zákonníka Českej republiky a z prečinu falšovania a pozmeňovania verejnej listiny podľa § 348 ods. 1 alinea 2 Trestného zákonníka Českej republiky, a za čo mu bol uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 13 (trinásť) rokov, sa uznáva vo výroku o vine a vo výroku o treste odňatia slobody a vykoná sa na území Slovenskej republiky. Súd zároveň rozhodol podľa § 517 ods. 2 Tr. por. v spojení s § 48 ods. 3 písm. b) Tr. zák. tak, že odsúdený bude vo výkone trestu odňatia slobody pokračovať bez jeho premeny v ústave na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia.

Uznesením Krajského súdu v Košiciach zo 6. júla 2021, sp. zn. 4Ntc/44/2020, v spojení s opravným uznesením z 23. júla 2021, sp. zn. 44Ntc/44/2020, bola odsúdenému podľa § 18 ods. 2 zákona č. 549/2011 Z. z., § 45 ods. 4 Tr. zák. započítaná do uloženého trestu odňatia slobody doba väzby od 28. júla 2015 o 19:45 hod. do 29. novembra 2016 do 15:30 hod., doba väzby od 29. novembra 2016 o 15:50 hod. do 19. decembra 2017 do 24:00 hod. a doba výkonu trestu odňatia slobody od 20. decembra 2017 od 00:00 hod. do 28. mája 2021.

Dňa 22. marca 2025 podalo Občianske združenie, odborová organizácia a organizácia zamestnávateľov

N. W., registrovaný sociálny podnik návrh o podmienenečné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody s odôvodnením, že po započítaní väzby a výkonu trestu odňatia slobody v Českej republike odsúdený ku dňu 28. apríla 2025 vykoná trest v trvaní 9 rokov 9 mesiacov, teda vykoná tri štvrtiny trestu odňatia slobody a teda splnil formálnu podmienku pre podmienenečné prepustenie, ktorú upravuje § 67 Tr. zák. Odsúdený podľa názoru Občianskeho združenia spĺňa aj materiálnu podmienku pre vyhovieť návrhu na jeho podmienenečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, keďže správanie odsúdeného počas celého výkonu trestu svedčí o jeho polepšení, všetky úlohy si plní, správa sa s rešpektom a úctivo a svojím správaním preukázal, že je možné očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Občianske združenie poukázalo tiež na to, že odsúdený má prísľub zamestnania v spoločnosti X. s.r.o. K. a rovnako, že si formou nájmu je schopný zabezpečiť ubytovanie, o čom svedčí čestné prehlásenie vlastníka nehnuteľnosti. Navrhlo preto, aby krajský súd rozhodol podľa § 415 Tr. por. o podmienenečnom prepustení odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody a zároveň mu určil primeranú skúšobnú dobu, prípadne ďalšie obmedzenia, ktorým je pripravený sa podrobiť.

Z hodnotenia odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS a ÚVV Ilava vyplýva, že odsúdený V. M. nastúpil do výkonu trestu odňatia slobody dodaním z cudziny 28. mája 2021 do ÚVV a ÚVTOS Bratislava. Do ÚVTOS a ÚVV Ilava bol premiestnený na ďalší výkon trestu 29. júna 2021. Po pobyte v nástupnom oddiele bol umiestnený do kolektívu odsúdených diferenciačnej skupiny B v maximálnom stupni stráženia. Vzhľadom na to, že u odsúdeného priebeh výkonu trestu bol bezproblémový a spolupracoval v rámci plnenia programu zaobchádzania, požiadal súd po splnení podmienok o zmenu spôsobu výkonu trestu odňatia slobody preradením do ústavu so stredným stupňom stráženia. Dňa 25. augusta 2022 bol Krajským súdom Košice, č. k. 7Ntc/9/2022 preradený z maximálneho stupňa stráženia do stredného stupňa stráženia a bol umiestnený do B diferenciačnej skupiny. Z dôvodu plánovaného podania žiadosti o podmienenečné prepustenie bol dňa 10. septembra 2024 umiestnený do výstupného oddielu, kde sa nachádza aj aktuálne. V oblasti rešpektovania platných noriem a plnenia povinností sa zo strany odsúdeného počas priebehu výkonu trestu odňatia slobody nedostatky nevyskytujú. Pokyny a nariadenia personálu rešpektuje, správanie a vystupovanie voči osobám, s ktorými prichádza do styku je na požadovanej úrovni. Časový rozvrh dňa, poriadok, hygienu a ustrojenosť dodržiava. Konflikty v kolektíve neboli zaznamenané. K trestnej činnosti sa odsúdený spočiatku staval nekriticky, nestotožňoval sa so všetkými skutkami, za ktoré je odsúdený. Počas priebehu výkonu trestu odňatia slobody bol však zaznamenaný pozitívny posun k vnímaniu negatív spáchanej trestnej činnosti a teda k prijatiu kritického postoja k spáchanej trestnej činnosti. Disciplinárna odmena mu bola udelená 5-krát, disciplinárny trest mu uložený nebol. Odsúdený vo výstupnom oddiele absolvoval Základný resocializačný a výchovno-vzdelávací program. Uvedený program absolvoval v celom rozsahu. V pracovnom procese je zaradený dlhodobo, pričom bol zaradený na viacerých pracoviskách v ústave. V rámci dodržiavania pracovného postupu sa vyskytol nedostatok, keď nezvládol technologický postup práce a bol z pracoviska vyradený. Okrem uvedeného možno konštatovať, že povinnosti si plnil a plní zodpovedne, teda v požadovanej kvalite s potrebnou disciplínou a pracovnou morálkou. Od 15. októbra 2024 je zaradený na pracovisku v ústave (K.-réžia), kde si takisto plní pracovné povinnosti. Odsúdený má v prípade podmienenečného prepustenia údajne prísľub zamestnania vo firme X. s.r.o., A. XX, K. - mestská časť B. V., XXXXX. Kontakt najskôr nadviazal a v súčasnosti udržiava formou telefonovania a nepravidelnej korešpondencie s priateľkou, matkou a kamarátom. V neskoršom období nadviazal kontakt so sestrou s jej manželom a prostredníctvom družky je v kontakte aj s družkinou matkou. V komunikácii dodržiava zásady slušného správania. Proklamuje, že v prípade podmienenečného prepustenia má zabezpečené bývanie formou prenájmu rodinného domu v mestskej časti K.Í.-K.. Odsúdený v minulosti plnil čiastočne program zaobchádzania, ktorý aktuálne plní. Uvedené bolo zapríčinené tým, že k spáchanej trestnej činnosti spočiatku zaujímal nekritický postoj, avšak postupom času bol zaznamenaný pozitívny posun k vnímaniu negatív spáchanej trestnej činnosti a teda došlo k prijatiu kritického postoja. V pracovnej oblasti je zodpovedný a má vytvorené pracovné návyky. Vzťahy a kontakty s rodinou nie sú síce pravidelné, ale za to sú pozitívne a korektné, komunikácia je podporného charakteru. Resocializačná prognóza je hodnotená ako menej priaznivá na základe stredného rizika recidívy trestnej činnosti. Na základe uvedených skutočností riaditeľ ÚVTOS a ÚVV Ilava odporúča podmienenečne prepustiť odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody a v prípade podmienenečného prepustenia odsúdeného odporúča probačný dohľad.

Podľa § 18 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. súd, ktorý rozhodol o uznaní a výkone rozhodnutia, je oprávnený prijať všetky následné rozhodnutia spojené s výkonom trestnej sankcie vrátane podmieneného prepustenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody.

Podľa § 66 ods. 1 Tr. zák. súd môže odsúdeného podmienne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

c) ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 ods. 2 Tr. zák. pri rozhodovaní o podmienenom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa § 67 ods. 1 Tr. zák. osoba odsúdená za obzvlášť závažný zločin alebo osoba odsúdená na trest odňatia slobody podľa § 47 ods. 2 okrem osoby odsúdenej na doživotie môže byť podmienne prepustená až po výkone troch štvrtín uloženého trestu odňatia slobody.

Z vyššie citovaných ustanovení plynie, že pre podmienne prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody je nutné, aby odsúdený kumulatívne splnil dve podmienky. Formálnu - vykonal trest v zákonom stanovenej dobe a materiálnu - plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a možno od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Pokiaľ ide o formálnu podmienku, ako správne krajský súd skonštatoval, túto odsúdený splnil.

Vo vzťahu k materiálnej podmienke, najvyšší súd v zhode s krajským súdom dospel k záveru, že táto nie je naplnená. Krajský súd správne poukázal na odpis registra trestov odsúdeného z ktorého vyplýva, že u odsúdeného je evidovaných 11 záznamov prevažne za majetkovú a násilnú trestnú činnosť. Aj najvyšší súd je toho názoru, že opakované páchanie trestnej činnosti prevažne majetkového a násilného charakteru, za ktorú bol odsúdený opakovane súdne trestaný svedčí o tom, že v jeho prípade nemožno očakávať, že by v budúcnosti viedol riadny život. Aj v správe riaditeľa ÚVTOS a ÚVV Ilava sa z tohto dôvodu konštatuje menej priaznivá resocializačná prognóza so stredným rizikom recidívy.

Vo vzťahu k prípadným námietkam odsúdeného najvyšší súd upozorňuje, že na podmienne prepustenie z výkonu trestu neexistuje „právny nárok“, ktorého by sa mohol domáhať ihneď, ako sa po určitú zákonom stanovenú dobu správal vo výkone trestu slušne a vzorne si plnil uložené povinnosti. „Zmysel podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu, bol páchatel automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby na slobodu, bez zreteľa na to, aká je prognóza jeho ďalšieho správania. Podmienne prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody je totiž na mieste len v tom prípade, ak vzhľadom ku všetkým okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život a že tu nie je pre spoločnosť príliš veľké riziko recidívy.“ (ŠÁMAL, P. a kol. Trestní zákoník I. § 1 až 139. Komentár. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2009, s. 952.).

Okolnosťou, ktorá má pri rozhodovaní o podmienenom prepustení význam, je podľa odbornej literatúry, ako aj bohatej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu (viď. napr. uznesenie z 12. augusta 2015,

sp. zn. 3 Urtost 3/2015, z 10. septembra 2014, sp. zn. 1 Tost 19/2015, z 25. februára 2015, sp. zn. 3 Urtost 1/2015, z 24. septembra 2015, sp. zn. 6 Urtost 1/2015, zo 7. apríla 2016, sp. zn. 5 Urtost 2/2016), aj predchádzajúci spôsob života odsúdeného, vrátane jeho prípadnej trestnej činnosti.

Najvyšší súd dodáva, že posúdenie otázky prípadnej recidívy je svojím spôsobom vždy len predpokladom, ktorý je vyslovený s väčšou či menšou mierou pravdepodobnosti, a pri ktorom je súd vždy odkázaný na objektívne okolnosti. Takouto okolnosťou sú aj doterajšie sklony odsúdeného k páchaniu trestnej činnosti.

Isteže, nemožno paušálne dospieť k záveru, že u viacnásobných recidivistov, už podmienčne prepustenie z výkonu trestu a priori nepripadá do úvahy. Faktom ale je, že s ohľadom na ich kriminálnu minulosť, bude splnenie materiálnej podmienky (o ich polepšení a nízkeho rizika recidívy) skôr výnimočné, ako bežné.

Najvyšší súd zdôrazňuje, že odsúdený V. M. už dostal zo strany spoločnosti opakovane možnosť preukázať (či už uloženým peňažným trestom alebo podmienčným odkladom výkonu trestu odňatia slobody), že aj „miernejší trest“ na jeho nápravu postačuje, no túto možnosť nevyužil a k páchaniu trestnej činnosti sa zakaždým navrátil. Prítom je nutné poukázať aj na gradujúci charakter trestných činov, za spáchanie ktorých aktuálne vykonáva trest odňatia slobody, ako aj na skutočnosť, že len v dôsledku objektívnych okolností nezávislých na vôli odsúdeného V. M. k dokonaniu trestného činu vraždy, ktorý odsúdený zosnoval, nedošlo. V jeho prípade je súd toho názoru, že sa vo výkone trestu len prispôsobuje väzenským podmienkam a po jeho návrate na slobodu je veľké riziko, že bude v trestnej činnosti pokračovať. Hoci odsúdený na verejnom zasadnutí poukazoval na svoje pozitívne správanie vo výkone trestu odňatia slobody, neuviedol a ani zo spisu nevyplývalo nič, na základe čoho by bolo možné dospieť k záveru, že tentokrát sa už naozaj polepšil a ďalšej trestnej činnosti sa nedopustí.

Nad rámec uvedeného najvyšší súd uvádza, že ani skutočnosť, že u odsúdeného došlo vo vzťahu k predchádzajúcim odsúdeniam k ich zahladeniu, nebráni tomu, aby ju súd zohľadnil pri posudzovaní osobnosti odsúdeného, jeho náchylnosti k páchaniu trestnej činnosti, vzťahu k spoločenským hodnotám chráneným právnymi predpismi, a teda pri celkovom hodnotení možnosti nápravy odsúdeného. Zahladením odsúdenia alebo zákonnou fikciou neodsúdenia totiž zaniká iba skutočnosť odsúdenia za trestný čin, nie však aj samotná skutočnosť, že páchatel spáchal trestný čin a bol zaň právoplatne odsúdený, keďže aj zahladené odsúdenie dáva obraz o osobe odsúdeného a jeho sklonoch páchať trestnú činnosť a oprávňuje súd skúmať existenciu očakávania vedenia riadneho života odsúdeným po jeho prípadnom podmienčnom prepustení z výkonu trestu.

Na podklade vyššie formulovaných úvah najvyšší súd vyhodnotil sťažnosti odsúdeného V. M. a Občianskeho združenia, odborová organizácia a organizácia zamestnávateľov N. W., registrovaný sociálny podnik ako nedôvodné, a preto ich podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol.

Toto uznesenie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.